

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondințele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ”
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150	iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la
” România și străinătate pe an 14 franci	de cuvinte 6 cor, până la 200 de cuvinte 8 cor.	ADMINISTRAȚIUNEA
” ” ” ” pe 1/2 an 7 ”	de aci în sus 10 coroane	Librăriei și Tipografiei dioc. în Caransebeș

Lecțiuni din Religieune

20. Isus și tinărul avut

Mateiu 19, 16—26. Mc. 10, 17—27. Lc. 18, 18—27. (Evangelia din Dumineca 12. și 30. după Rusalii).

Ținta

Să vedem: cum un tinăr bogat merge la Isus să-l întrebe ceva.

I

Ce-l va fi mânat pe tinărul bogat la Isus? De bunăseamă că nu năcazurile și grijile zilnice, pentru că în această viață el nu putea să aibă nici un năcaz; de ce nu? Era bogat. Din ce consta bogăția lui? (Case frumoase, bani, pământuri multe unde sămăna bucate, turme de oi, boi, vaci, cămile...) Cum era el îmbrăcat? Ce mânca și ce bea el? Peste tot ce fel de viață ducea el? În bucurii, petreceri... În această viață pământească așadară nu-i lipsea nimica. După moarte încă voeă să-i fie bine. El știa, că după viața aceasta pământească, va urmă o altă viață mai frumoasă, mai fericită, pe o altă lume, „unde nu este durere, nici scârbă, nici suspinare, ci viață fără de sfârșit”, viață vecinică; el mai știa și aceea că nu toți vor avea parte de viața vecinică. Cine nu? (Păcătoșii). Deci cu toate că tinărul era bogat, el nu se simțea pe deplin fericit, pentru că îl chinuia o grijă foarte mare; anume? Grija, cum ar putea ajunge în împărăția ceriurilor, la viața de veci. Ce întrebare își va fi pus el deci de mai multe ori? (Ce să faci tu, cum să începi, ca să poți ajunge în în ceriu?) Și ca să fie mai sigur, va fi întrebat pe învățații poporului său, cari știau acest lucru; anume pe cine va fi întrebat? Pe farisei și cărturari. Ce răspuns va fi primit el dela aceștia? Să păzești poruncile și tradițiunile ce le păzesc fariseii și cărturarii, și atunci vei ajunge în ceriuri. Toate acestea le va fi păzit tinărul. El așadară știe și calea pe care poate ajunge la fericirea adevărată. Care e acea cale?... E ușoară această cale orie grea? Dacă facem așa, ca fariseii (cf. ist. „vameșul și fariseul”)

— cari căutau cele mai ușoare porunci și credeau că au împlinit pe cele mai grele, cari se rețineau, numai dela faptele oprite (ucidere, furt, jurământ strâmb etc.), — așa e ușor a împlini legea, dar e fără nici un folos; dacă însă le ținem ca și Isus, care zicea că chiar și gândurile rele sunt păcate, — atunci împlinirea e foarte grea, adeseori cu neputință (Exemple!)

Cum se va fi gândit tinărul bogat asupra acestui lucru?... Cum va fi ținut el poruncile? Nu a făcut nimărui rău, n'a furat, n'a ucis; a făcut milostenie, a zis rugăciunile prescrise, a postit a dat zeceuală, etc. I-a fost lui greu să țină poruncile în chipul acesta (ca și fariseii)? Nu; pentru că a avut toate cele ce-i trebuiau, n'a avut lipsă să ia lucrurile altora, ear când a făcut milostenie a putut să dea cât de mult săracilor, pentru că a avut de unde... Și totuș, cum se va fi simțit el, de se duce la Isus să-l întrebe...? Ținerea pruncilor în felul fariseilor nu l-a putut îndestuli, el nu se simte fericit, simte că această cale nu-l poate duce la fericire... De ce merge el tocmai la Isus să întrebe despre acest lucru? Va fi auzit despre Isus și despre învățătura lui. Ce-i vor fi povestit oamenii despre Isus? Ce a observat tinărul din povestirile oamenilor? — Ce-și va fi gândit? (Eu am auzit dela farisei și cărturari, cum poate ajunge omul în ceriu; eu însă voiu întrebă și pe Isus, pe noul profet, poate că mai aud ceva și dela el). Și ce a făcut tinărul? S'a dus la Isus. Și ce întrebare a pus lui Isus? (Ce să fac, ca să am parte de viața vecinică?). Oare ce-i va răspunde Isus? Care-i calea ce-i va recomanda-o Isus?

Să vedem.

II

a) Isus încă i-a răspuns tinărului mai întâi ceva, ca și odată fariseii și cărturarii; cum a zis dară Isus? Ține poruncile! Ca să fie mai sigur, tinărul îl întreabă îndată: „Cari?” Isus i-a spus atunci porunca VI. Cum a zis deci Isus? — Tinărul a făcut din cap dând semn, că a păzit această poruncă. De ce? — Isus i-a numit mai departe porunca VII. Cum sună aceasta? — Tinărul

ear a făcut din cap. Isus îi spune porunca VIII. Care e aceea? — Tinărul face semn, că a păzit-o. De ce? — Isus îi numește porunca IX și VI; cum sună aceste porunci? Tinărul dă din cap, arătând că și aceste porunci le-a păzit. Mai la urmă recapitulează Isus cele 6 porunci din urmă (V—X); cum zice deci? „Să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuși!“ Și la aceasta tinărul face din cap. De ce? Ascultați acum, cum ni se spun aceste lucruri în S. Scriptură!

În vremea aceea, apropiindu-se călără Isus un tinăr oarecarele închinându-se lui și zicând: „Învățătorule, bune ce voi face să moștenesc viața vecinică?“ Ear Isus a zis lui: „Ce-mi zici bun? Nimenea nu este bun fără numai unul Dumnezeu. Ear de voești să intri în viață, păzește poruncile“. Zis-a lui: „Cari?“ Isus a zis: „Poruncile ști: să nu ucizi, să nu fi desfrânat, să nu furi, să nu fi mărturie mincinoasă, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.“

Reproducere.

Aprofundare materială: De ce a venit tinărul la Isus? Cum se simțea el? Neliniștit; el nu află îndestulare în bunurile pământești, ci e stăpânit de o dorință mai înaltă; el recunoaște slăbiciunile sale sufletești. Cum s'a arătat el prin aceasta? Umilit, sărac cu duhul, însetează după dreptate. Cum crede el că va putea ajunge la viața vecinică? Prin o binefacere. Ce voește el să-i spună Isus? Care binefacere îi place lui Dumnezeu în deosebi.

b) Ce cere Isus mai întâi de la tinăr? Să țină poruncile. De la cine a mai auzit tinărul acest răspuns? De la farisei și cărturari. Ce gândește el despre răspunsul lui Isus? Ceea ce mi-a spus Isus, mi-au spus și fariseii și cărturarii mai înainte de el; acestea le-am și păzit eu. De aceea ce i-a răspuns lui Isus tinărul și ce l-a întrebat? (Toate acestea le-am păzit din tinețele mele; ce încă îmi mai lipsește?) De ce mai adaugă tinărul și întrebarea: „ce-mi mai lipsește?“

El voește să arate, că a făcut totul pentru fericirea sa; dacă însă aceasta mai atârnă de la vr'un lucru mic, voește să-l împlinească și pe acesta. Ce sfat sfat îi va da oare Isus?... Ascultați!

Ear tinărul răspunzând a zis lui: „Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețele mele; ce încă îmi lipsește?“ Ear Isus căutând spre el, l-a iubit pe dânsul, și i-a zis lui: „Încă una îți lipsește; de voești să fi desăvârșit mergi vinde-ți averile tale și le dă sărăcilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino urmează mie.“

Reproducere.

Aprofundare materială și psihologică.

Isus arată tinărului tot calea cea veche, îi dă răspunsul cel vechiu (în loc de cel nou: „Crede mie, și urmează-mi!“). Oare de ce? Ca să cerce pe tinăr, că oare află el destul de sigură această cale. La în-

ceput s'a mirat tinărul de răspunsul acesta vechiu, ce i-l dă renumitul Învățător. Ce răspunde tinărul? Pentru ce a putut răspunde tinărul, că toate poruncile le-a ținut? Fiindcă el într'adevăr și-a dat silința a observa legile, a se feri de păcat mai greu; el n'a omorât, . . . a făcut milostenie, scurt zis, el n'a săvârșit nici o faptă oprită în lege, nici n'a întrelăsat a face vr'una din cele poruncite prin lege. Toate acestea însă cum le-a păzit el? Ca și fariseii; avea „dreptatea externă“, dar nu pe cea adevărată (punea pond numai pe fapte, nu și pe simțeminte).

Isus „începe a-l iubi, — vede un individ îngrijat de mântuirea sufletului și voește să-i ajute, să-l scape de rătăcirea fariseismului (de a cuprinde numai valoarea extrinsecă a poruncilor), de aceea voește să-i scoată la iveală toată profunzimea și greutatea legii („Să iubești pe aproapele: . . .“) și totodată să-l cerce (ispitească); cât de serios și de tare ține el la iubirea de Dumnezeu și de aproapele. . . Pentru că, dacă într'adevăr iubește pe aproapele ca pe sine însuși, atunci el trebuie să fie pregătit, ca prin averile sale să le pregătească și sărăcilor și nenorociților o asemenea bucurie, cum și-a procurat sieși până aci. De aceea Isus îi zice: „încă una îți lipsește“; anume? „De voești să fi desăvârșit, mergi vinde-ți averile. . .“ De pe ce a putut cunoaște Isus, că tinărul are averi? De pe îmbrăcăminte. Nu cumva voește Isus să înspăimânteze pe tinăr prin aceste vorbe? La nici un caz, căci ni se spune, că „l-a iubit și zise lui. . .“

Așadară pentru ce cere Isus acest lucru? Ca să ispitească pe tinăr, să-l examineze, că oare e destul de tare credința lui, că iubește pe Dumnezeu și pe aproapele, ca pe sine însuși; de aceea îi și arată partea cea mai grea din jertfa ce are s'o aducă. (Oare Isus avea trebuință să ispitească pe tinăr? Nu căci el e atotștiutor. Pentru ce l-a ispitit deci? Ca să-l întărească și mai mult în credință. . . Cf. ispitirea lui Avram). Și ce promite Isus tinărului în schimbul averilor pământești? „Comoară în ceriu“, adică: mulțămite și rugăciunile celor pe cari i-a ajutat, conștiință curată, lucru plăcut lui Dumnezeu. Și — deoarece nimenea nu poate ajunge la fericire numai prin' o singură faptă bună și numai așa deodată să zboare la ceriu, — el prin aceasta s'ar fi ușurat de adevărata și marea grijă pentru căstigarea împărăției ceriurilor și pentru calea cea adevărată și sigură ce duce la ceriu, căci știa acum cea cale sigură: urmarea după Hristos.

c) Ce va face tinărul? — (Aci se dă teren fantaziei copiilor. Unii vor zice: Tinărul bogat va vinde toate averile sale, bani-i va împărți sărăcilor și el va urma lui Isus. Alții vor zice: Tinărul nu va urma lui Isus, pentru că atunci el nu-și va mai putea petrece în viață, va fi sărac de bani — ca și învățăceii lui Isus.) Ascultați dară să vedem cine are dreptate!

Ear tinărul auzind cuvântul, s'a dus întristat, că avea avuții multe. Și văzând Isus, că s'a întristat,

¹⁾ Pentru a ajuta memoriei copiilor, se recomandă a scrie pe tablă un 6, un 7, 8, 9 și un 5, îndată ce se numește respectiva poruncă.

căutând a zis învățăcelor săi: „Amin, grăesc vouă, că cu anevoe vor intra în împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții”. Și învățăceii se spăimântau de cuvintele lui; ear Isus earăș respunzând a zis lor: „Fiilor, cât de anevoe este să între întru împărăția lui Dumnezeu cei ce se încred în avuții. Și earăș grăesc vouă, că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului, decât bogatul a intra întru împărăția lui Dumnezeu!”

Ear învățăceii auzind, mai mult se îngrozeau zicând unul către altul: „Și cine poate să se mântuească?” Și căutând Isus la dânșii a zis: „La oameni aceasta este cu neputință, ear la Dumnezeu toate sunt cu putință”.

Reproducere.

Petru Buzera.

(Va urma)

Apel

pentru întemeierea unui muzeu istoric-etnografic în Sibiu.

Ori-ce popor conștiu cu tendență de a pune temelii tari viitorului său și de a-și asigura o dezvoltare sănătoasă a individualității sale etnice, este dator a se cunoaște pe sine din toate punctele de vedere.

Fără acest puternic factor al cunoașterii de sine suntem lipsiți de busola, care să îndrepteze spre o țintă sigură toate manifestările vieții noastre publice.

Multe și variate sunt mijloacele pentru a ne cunoaște, și între acestea loc de frunte ocupă și instituțiunea culturală: „Muzeul istoric-etnografic”.

Numeroase alte trebuințe neamănăverge au impedit până acuma pe factorii noștri competenți dela înființarea acestei instituțiuni culturale de primul rang. În anul acesta — cu ajutorul lui Dumnezeu și spre bucuria generală — se va termina frumosul edificiu al „Muzeului” și astfel poporul român va avea mângăerea a fi făcut începutul pentru crearea unei noi instituțiuni din cele mai importante.

Este deci sosit timpul, ca să ne gândim și la cuvenita înzestrare și aranjare a acestei case.

În două direcțiuni va trebui să se desvoalte această instituțiune.

Una, care să se extindă asupra trecutului nostru. Acest trecut — oricât a fost de vitreg — totuși cuprinde pentru noi multe momente înălțătoare, cari formează nu numai niște plăcute amintiri, ci mai ales și un izvor de încredere în puterile proprii și de speranțe în un viitor mai bun.

Chiar secularele suferințe ne sunt un îndem puternic de stăruințe pentru idealuri, un factor puternic pentru nutrirea spiritului național.

Deoparte deci trebuie să ocupe loc în această secțiune istorică toate obiectele, chemate a ne reaminti momente din viața bărbaților noștri mari și providențiali și din faptele mărețe ale trecutului nostru; iar de altă parte trebuie să aflu aicia loc tot, ce se

referă la traiul original și patriarhal al poporului nostru, și mai ales uneltele, sculele și obiectele, cari încep a dispărea, făcând loc înouirilor influențate de civilizațiunea, care străbate în cele mai ascunse colțuri ale vieții popoarelor.

Astfel muzeul va deveni deoparte un adevărat altar pentru cultivarea tradițiunilor naționale, un adevărat templu pentru conservarea urmelor despre vechiul trai și despre stadiul cultural al părinților și strămoșilor noștri, și preste tot pentru păstrarea tuturor relicviilor dela înaintași, cari pentru noi trebuie să formeze o scumpă moștenire.

Cursul natural al progresului nu se poate opri; el schimbă în calea sa mult viața popoarelor.

Desvoltarea unui popor însă numai atunci este normală și sănătoasă, când înaintarea se bazează pe temelii probate ale trecutului, ținând cont de toate însușirile sufleteste și trupest, cari formează ereditatea dela antecesori.

În acest scop trebuie deci să culegem, să păstrăm, încă până mai e timp tot ceea-ce este amenințat să dispară pentru totdeauna. Necesitatea devine cu atât mai iminentă, cu cât suntem expuși la mai multe influințe străine, cari iute corcesc traiul unui popor, aplicat spre imitarea lucrurilor observate la străini.

O a doua secțiune a muzeului nostru are să ne prezenteze o instructivă icoană etnografică despre întreaga viață actuală a poporului nostru în totiramiile ei de manifestățiune, scoțând îndeosebi la iveală acele note, cari caracterizează traiul specific al poporului românesc, cari formează cvintesența individualității sale etnice, cu un cuvânt toate productele, cari denoată însușirile sufleteste și trupesti mai marcante ale poporului, și manifestățiunile caracteristice ale cugetării, lucrării și ale întregii sale vieți. Nu pot fi uitate credințele, datinile, obiceiurile la ocazii triste și vesele, cântări, dansuri, muzică, portul, obiecte de folos, de lux, și toate particularitățile topografice, de interes, fie istoric, romantic, etc.

Cunoașterea în pături cât mai largi a creațiunilor spiritului românesc, a productelor de industrie și artă română, nu numai va mări încrederea în puterile și talentele poporului, va deștepta o mândrie națională, ci — salvând multe dintre productele noastre cele mai artistice din gura înstrăinării, — va înjloci, ca — păstrând fondul original și popular al acelor produse, — să dăm culturii noastre ulterioare o dezvoltare izvorită din pământul propriu, să desvoltăm și perfecționăm productele în forma veche, în stilul românesc.

Trecutul nostru, deși bimilenar, a păstrat posterității puțin de tot. Soartea vitregă, la care a fost expus cercatul popor român, și ne mai auzitele tempestăți, câte a au trecut preste capul lui, au nimicuit aproape toate urmele acestui trecut.

Cu atât mai prețioase trebuie să ne fie acele lucruri, câte se vor mai fi aflând prin diferite părți și pe la diferiți inși.

Viata actuală a poporului nostru cuprinde însă momente prea interesante, varii și atrăgătoare, cari pot să-l prezenteze în fața lumii ca pe un popor încărcat de multe însușiri și daruri impunătoare, să-i mărească stima și respectul în fața străinilor; iar pe el să-l îndemne a țineă cu îndoită tărie la tot ce este al său.

* * *

Mănecând deci dela aceste adevăruri, avem cu toții datorința a desvoltă, mai ales acum la început, cea mai vie activitate pentru înzestrarea cuvenita a muzeului nostru istoric și etnografic.

Cei-ce posed obiecte de valoare istorică, păstrate din trecutul poporului nostru mai apropiat sau mai îndepărtat să se grăbească deci a le depune în acest muzeu, unde vor deveni aceea-ce trebuie să fie: un mijloc de întărire a conștiinței naționale și un bun comun al neamului întreg.

Iară alții să ofere muzeului tot felul de scule de proveniență românească, cari merită a face parte din colecțiunile unui muzeu național, și a căror privire ar face cinste neamului, ori obiecte, cari prezintă ceva caracteristic din viața poporului nostru.

În această privință fie-cine poate face muzeului un serviciu neprețuit, căci adese-ori și în cele mai de jos straturi ale poporului aflăm obiecte aproape fără nici o valoare reală, dară foarte prețioase din punct de vedere istoric, archeologic și etnografic, căci sunt semnele caracteristice ale unei vieți patriarhale în apunere.

Ar trebui să nu existe cărturar român, care să nu se grăbească a căuta, a câștiga, a procura și trimite ceva pentru muzeul etnografic, mai ales acum, când acela se află în formare și astfel dela toți fiii inteligenți ai neamului așteaptă cuvenita împodobire și completare, spre a putea deveni cât mai curând o adevărată oglindă fidelă a poporului nostru din patrie, o adevărată casă românească, care cu deplină încredere să poată deschide ușile sale dri-și-cui.

Din ședința Comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român ținută în Sibitu la 28 Iulie 1904.

Varietăți

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a tinerimii studioase dela institutul teol.-ped. din Caransebeș a ținut în presara s. Andreiu ședința publică, anunțată în nr. trecut al foii noastre, în memoria marelui arhiepiscop și metropolit Andreiu baron de Șaguna. Public ales era deja în sala reuniunii de cântări în frunte cu I. P. C. S. părintele arhimandrit vicar episcopesc Filaret Musta, P. C. S. D. protosinzel Dr. Iosif Badescu, președintele comunității de avere Constantin Burdia, corpul profesoral dela institutele noastre, amployați dela comunitatea de avere și ma-

gistrat și altă inteligență română din loc și împrejurime, când apăre P. S. S. Domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea*. Mămur de stima și venerațiune străbate sala la vederea bunului Episcop, care a venit în mijlocul nostru, ca la olată să ne reînprospătăm meritele dascălului Lui și să ne întărim în propusul de a urmă conștiințios calea designată de Marele Șaguna. Disertațiunea interesantă și instructivă a teologului R. Ancușa, în care se schitază viața, activitatea și meritele marelui Șaguna a fost punctul culminant al programului destul de bine întocmit. Disertantul a satisfăcut așteptărilor publicului. Declamatorii: I. Belcota, P. Olde și I. Săcoșan au dovedit talent declamatoric, dar le lipsește scoala, în care i-a întrecut P. Magdescu. Cântările corale au fost corct executate. Publicul doritor de asemenea producțiuni a respătit cu aplause prestațiunile tinerimii.

Distinctiune. Domnul *Constantin Burdia*, președintele Comunității de avere, este distins din partea Maestății Sale cu ordinul „Francisc Iosif”.

Necrolog. *Ecatarina Trăilă născ. Boborony* a adormit în Domnul la 12 Decemvrie 1904, la oarele 2 după mezul nopții, în etate de 45. de ani. Rămășițele pământești s'au așezat în cimiteriul bisericii gr. or. din Oravița în 14 Decembre 1904 (nou) la oarele 2 după ameazi. Pe reposat a deplâng: Ilie Trăilă soț, Blanca, Ana, Sabin, Delia, Maria și Emilia copii și alte număroase rudeni. — *Odihnească în pace!*

— *Dr. Alexiu Manguica*, avocat în Oravița, a repostat în 28 Noemvrie după un morb greu și îndelungat în vârstă de 43 de ani. — *Fie-i țărina ușoară!*

Convocare. Domnii membrii ai casinei române din loc sunt rugați a participa la *Adunarea generală ordinară* ce se va ținea conform § 14 al Statutelor Duminică în 12/25 Decemvrie a. c. în sala casinei române. Ordinea de zi: 1. Raportul despre starea societății 2. Raportul cassarului 3. Alegerea comitetului 4. Satorirea bugetului pe anul viitor. 5. Propuneri eventuale. Caransebeș în 4/17 Decemvrie. *Nicolae Marin* vicepreședintele casinei.

Mulțamita publică. La fondul de ajutorare „*Ioan Popasu*” au binevoit a contribui din incidentul zilei onomastice Ilustritatea Șa. Dl colonel *Nicolae Marin* cu 20 cor., iar Mult Stimatul Domn *Nicolae Jumanca* cu 10 cor., Esprimăm marinișilor donatori și pe calea aceasta cele mai sincere mulțămiri. Dr. Iosif Olariu președinte, Iosif Bălan cassier.

— Mult Onoratul Domn *Constantin Burdea*, prezidentul Comunității de avere, a dăruit pe seama internatului pedagogic 2 metri lemne de ars. Primească marinișosul donator mulțamita noastră pe această cale. Caransebeș la 30 Noemvrie 1904. — *Patriciu Drăgătina*, directorul institutului pedagogic, *Petru Buzera*, prefectul internatului.

Dare de seamă. Tot pentru zidinda capelă la locul de perigrinaj numit „*Peatra scrisă*” ne-a colectat și d-l forestier *Constantin Peșca* din Caransebeș dela

următorii: Constantin Pepa forestier din Domaşnia, Ilie Ciolan din Borlovenii-vechi, Mihaiu Suciuc Caransebeş, câte 2 coroane; Ioan Adam Caransebeş, Ilie Românu Domaşnia, Adam Mengu, Verciorova, Alecsandru Benghia Domaşnia, Hrach Iosif Weidenthal, Ioan Klier Caransebeşul-nou, Nestor Suru Golet, Ioan Lungocea Caransebeş câte 1 coroană; Nicolae Roşet Caransebeş 60 fileri; Petru Stoichescu Teregova, Ioan Muku Petroşniţa, Ilie Rain Sadova-noauă, câte 50 fileri; Moise Vadrarin Caransebeş, Ioan Borchescu Borlovenii-vechi, Romulus Adam Zerveşti, Nicolae Ursuleşcu Borlova, Zaharie Ursulescu Borlova, Petru Şandru Mehadica, Todor Şandru Caransebeş, Lazar Cucuruz Borlova, Ion Ianoşel Rueni, Herman Burian Lindenfeld, Nicolae Epure Dalboşet, Grigorie Serafin Pătaş, Ioan Brânda Cornia, câte 40 fileri. Peste tot ne-a colectat; 21 cor. 30 fil. II. Dl. primforestier *Stachie Popoviciu* din *Bozoviciu* ne-a colectat dela următorii: Stachie Popoviciu Bozoviciu 3 coroane; Isaia Iovescu, Vuc Bihoi ambii din Bozoviciu, Iosif Novacoviciu Gerbovet, Iliia Valuşescu Putna câte 1 coroană; Nicolae Uscatu Dalboşet, Samailă Ruja Prigor câte 50 fileri; Demetriu Iovescu Bania, David Andrei Bozoviciu, Demetriu Sch... din Prilipeţ, Iancu Popoviciu Borlovenii-vechi, Mihail Ţunea Şopotul-vechi, Iliia Terian Pătaş, Petru Boldea Borloveni-nou, Novac Velcota Şopotul nou câte 40 fileri; Ioan Mila Bozoviciu 30 fileri; Iosif Goanţa Moceriş, Nicolae Mataringa Prilipeţ, Nicolae Radulea Rudaria, Marcu Murgu Rudaria, Stefan Marin Dalboşet câte 20 fileri, Peste tot ne-a colectat, 12 coroane 50 fileri. III. Domnul *Dimitrie Popoviciu* din *Topleţ* ne-a colectat dela următorii: Biserica gr. or. Dimitrie Popoviciu Topleţ câte 2 coroane; Iosif Baltian, Romul Pêrvu învăţator, Nicolae Spetan, George Vior toţi din Topleţ, N. Talpeş din Bârza câte 1 coroană; Dima Apostoviciu Topleţ 60 fileri; Grigorie Breduran Bârza 50 fileri; Petru Stoica, Petru Vr..., Ioan Bornuz, Simeon Caraiman, Nicolae Spătariu, Toma Bâlţean, N. Ardelean, Ioan Ardelean, Ioan Vlasie, Nicolae Dorobanţ toţi din Topleţi, Hrelia Iancu, Simeon Tătucu, Iliia Breduran, Nicolae Graor, Relia Wesel toţi din Bârza câte 40 fileri, Peste tot ne-a colectat: 15 coroane 70 fil. IV. Dl. preot *Constantin Vlăducean* din *Plugova* ne-a colectat dela următorii: Biserica gr. or. 2 coroane; Constantin Vlăducean preot, Dimitrie Gherghinescu învăţator 1 coroană; Dimitrie Dragulescu primar comunal 50 fileri; Ioan Muntean 80 fileri; Iacob Stoichescu 22 fileri; Petru Dragulescu, George Cristescu, Luca Drăgan, Niţa Dragulescu, Petru Miloş, Danilă Tabugan, Pau Panduru câte 20 fileri; Iancu Pauduru 15 fileri; Alecsandru Cristescu suplent, Filip Cristescu suplent, Filip Cristescu, Nişefor Stolojescu, Constantin Adamescu, Pavel Dragulescu, Matei Hora, Pau Miloş, Trăilă Vădianu, Iliia Miloş, Trifu Verdet, Ion Cristescu, Constantin Adamescu, Meilă Dragulescu, Pavel Pervulescu câte 10 fileri. Peste tot ne-a colectat: 8 coroane 35 fileri. — *Ilie Pepa*, parohul Armenişului.

Societatea acad-teol. „Academie ortodoxă“ din Cernăuţ la adunarea generală ordinară, ținută Marti în 29 Noembrie st. n. a. c., s'a constituit pe anul

administrativ al XXI 1904/1905 în modul următor: prezident: Ioan Berariu, secretar I (externe): Aurelian Mihaescu, secretar II (interne): Adrian Sorocean. Secţia literară: prezidentul secţiei şi vice-prezident I: Avram Imbroane, referent şi bibliotecar: Gavriil Străinul, adlat şi econom: Iliie Păsăilă. Secţia musicală: prezidentul secţiei şi vice-prezident II: Emilian de Tăutul, Adlatul II şi casar: Vladimiş de Tomiuc.

Bibliografie

Dr. theol. George Popoviciu: *Istoria Românilor Bănăţeni*. Lugoj 1904. Editura autorului, 8° pag. 424. Preţul 6 cor. (7 franci). *Se poate procura dela „Tipografia şi Librăria diecezană“ în Caransebeş.*

Avis!

Onoratele comune bisericesti şi particularii, cari reteză cu obonamentul la „FOAIA DIECEZANĂ“ ori pentru alte lucruri cumpărate dela stabilimentul nostru diecesan, sunt rugaţi, ca în interesul lor propriu să binevoească a-şi achita cât mai curând dătoră, pentru ca să nu fim siliţi a încassă dela dânsii pretensiunile noastre pe calea procesului, prin ceea-ce li s'ar cauza numai spese fără trebuinţă.

Administraţia

Tipografiei şi Librăriei diecezane

În editura Tipografiei şi Librăriei diecezane din Caransebeş a apărut „**CALENDARIUL ROMÂNULUI pe anul comun dela Christos 1905**“. Preţul 50 bani (25 cr.) Pe lângă *partea calendaristică*, însoţită de *Poveşte economice*, *Prevestirea timpului*, şi *Notiţe*, Calendarul conţine: *Cronologia*, *Genealogiile caseilor domnitoare*, *Tabela taxelor de postă şi telegraf*, apoi *Şematismul diecezei Caransebeşului* având în frunte o biografie cu portret a Prea Sântitului Domn Episcop *Nicolae Popea*. *Partea literară* cuprinde: *Din ale neamului nostru* (urmăre din anul trecut); *Mihail Popoviciu* (cu portret); *Stefan cel Mare*; *Legende despre Stefan cel Mare*; *Sărbătoare* (schiţă); *Coriolan Bredicean* (cu portret); *Viaţa în Albania*; *Biserica catedrală din Caransebeş* (cu icoană); *Dimitrie Brumariu* (cu portret); *Cei doi fraţi*; *Datini, din cari izvoareşte săvâcia la poporul român, şi combăterea lor*; *Trăilă Stroiescu* (cu portret); *Rozuna Doamna*

florilor (povești); *Prânzul. Partea economică* cuprinde: *Creșterea vitelor; Despre danurile urzicilor.* Urmează apoi *Sfaturi, Casa orașului din Caransebeș, Poezii, Felurimi, Consemnarea târgurilor din Ungaria și Ardeal. Anunțe.*

Concurs

Pe baza decisului Venerabilului Consistor diecezan dtdo 28 Octomvrie 1904 Nr. 2797 B. se escrie concurs pentru ocuparea postului de capelan pe lângă parohul Ioan Popoviciu senior în comuna de clasa III din comuna **Bocșa Română**, protopresbiteratul Bocșa Montană, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt $\frac{1}{3}$ din venitele parohiale ș. a. din:

1. Sesiunea parohială,
2. Birul parohial,
3. Venitele stolare îndatinat.

Jumătate din aceste venituri are a beneficia văduva preoteasă a fostului capelan conform § 8 din „Regulamentul pentru parohii“.

Concurenții au a subterne petițiile instruite conform statutului organic și Regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial, P. On. Oficiu protopresbiteral din Bocșa-montană.

În fine concurenții din alte comune sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, cu incuviințarea prealabilă a protopresbiterului tractual.

Bocșa-română din ședința comitetului parohial ținută în 7 Noemvrie 1904. 3—3 [65]

Constantin Morariu

președ. comit.

Iancu Ișfan Stan

not. comit.

În conțelegere cu mine: *Macsim Popoviciu* protopresbiter.

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistor diecezan dtdo Octomvrie a. c. Nr. 3520 Sc. ex 1904. se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățător la classa II-a de nou deschisă din comuna **Vlaicoveț**, protopresbiteratul Verșetului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Dicezană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar anual 600 cor.
2. Pentru adunarea generală 20 cor.
3. Pentru conferințele învățătoresți 20 cor.
4. 8 metri lemne pentru învățător, 56 cor.
5. Dela fiecare înmormântare unde va fi chemat 1 cor.
6. Cvartir grătit și grădină de legumi.
7. Pentru scripturitică 10 cor.

Pentru serviții prestate în alte comune, comuna bisericească nu acoardă nici un emolument.

Recurenții au a-și subterne recursele lor Prea On. Oficiu protopresbiteral al tractului Verșet în Buziaș, fiind adresate comitetului parohial din Vlaicoveț.

Dela recurenți se pofteste, ca înainte de alegere să se presinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în st. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, dar nici de cum în ziua de alegere.

Vlaicoveț, din ședința comitet. par. ținută în 20 August 1904. [2—3] 67

Meilă Ureche m. p.

preș. com. par.

George Popovici m. p.

notar. comit. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* adm. protopresbiteral.

Pe baza înaltei ordinațiunei consist. dtdo 16 Iulie a. c. Nr. 2472 Șc. pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc la școala confesională gr. ort. română din **Denta**, protopresbiteratul Ciacovei, se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar anual în bani 600 cor.
2. Paușal de lemne numai pentru învățător 75 cor. (Pentru încălzirea salei de învățământ se îngrijește comuna bis.)
3. Scripturistica 10 cor.
4. Adunarea generală 20 cor.
5. Cofarințele învățătoresți 20 cor.
6. Purtarea agendelor comitetului și sinodului parohial 20 cor.
7. Facerea socotelor de cult 20 cor.
8. La înmormântări unde va fi poftit 1 cor.
9. Cortel liber cu 2 chilii, cămară, cuină podrum, grajd, șopru și cocină. O grădină de legumi intravilană și alta estravilană de 443 st. □.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrui pe elevi în cântările bisericesti fără altă remunerațiune.

Pentru servițiile prestate în alte comune, comuna bisericească nu acoardă nici un emolument.

Dela recurenți se pofteste a se presentă cu incuviințarea prealabilă a protopresbiterului tractual în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sânta biserică — însă nu în ziua de alegere — spre a-și arăta desteritatea în cântare și în tipic.

Doritorii de a ocupa acest post se îndrumă a-și trimite recursele — adresate comitetului parohial — Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral gr. ort. român în Ciacova, comitatul Temeș.

Denta din ședința comitetului parohial ținută la 21 Noemvrie 1904. 2—3 [68]

Silviu Colojoară

președ. com. par.

Spiridon Crista

not. cem. par.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan ddo 5 Noemvrie 1904 Nr. 3844 S. ex. 1904 pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc dela școala noastră confesională gr. or. română din **Stamora-romană**, protopresbiteratul Buziașului, devenit vacant prin pensionarea învățătorului Teodor Putcoviciu, comitetul parohial escrise concurs cu termen de 30 de zile de recurgere dela prima publicare in „Foaia Dieceșana” pe lângă următoarele emolumente :

1. Salar in bani gata 600 cor.
2. Pentru 20 metri de lemne, și anume 12 m. pentru învățător (60 cor.) și 8 m. pentru școală.
3. Pentru conferință și adunarea gen. a reuniunii învățătoresți 24 cor.
4. Pentru scriptaristică 12 cor.
5. Pentru participarea la inmormântări, unde va fi poftit, 40 bani.
6. Cvarțir cu două, chilli, cuină și grajd, cu o grădină pentru legume de 500 st. □
7. Pentru facerea socoților de cult, precum și pentru purtarea agendelor comitetului și sinodului parohial 10 cor.

Alesul învățător este deobligat a purta cantoratul in și afară de biserică și a învăța tinerimea respective școlarii și cantarea bisericească.

Servitiile prestate in alte comune din partea

nou alesului învățător, comuna bisericească nu le ia in considerare și nu le rebonifică.

Acei învățători ori preparanți absolvenți, cari voesc a reflecta, la acest post învățătoresc, au a-și inainta recursesle Prea Onoratalui Oficiu protopresbiteral din Buziaș fiind adresate comitetului parohial din Stamora-romană.

Recurentții au a se arăta in vre-o Duminecă ori sârbatoare in s. biserică spre a-și dovedi desteritatea in cântare și tipic, dar nici decât in ziua de alegere.

Din ședința comitetului parohial gr. or. rom. ținută la 3 Octomvrie 1904, 2—3 [66]

Valeriu Petrovici

președinte.

Teodor Putcovici

notar.

In conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

În **Librăria dieceșană din Caransebeș**

se primește

Un învățăcel

din familie bună și care are cel puțin **3 clase** gimnaziale ori civile.

Administrația

Librăriei și Tipografiei dieceșane Caransebeș.

A apărut și se poate comanda la Librăria dieceșană din Caransebeș

CARTE DE RUGĂCIUNI

Cântări bisericești

Intocmită

Cu binecuvântarea Prea Sântiei Sale

Domnul Episcop dieceșan

NICOLAE POPEA

de

Dr. Petru Barbu

Caransebeș, 1904.

Tipografia și librăria dieceșană

CUPRINSUL

Datorințele vieții religioase-morale ale creștinului dreptcredincios	1—12
Rugăciunile dimineții	13—22
Rugăciunile sântei Liturgii	28—56
Rugăciuni la sânta Mărturisire	57—64
Rugăciuni la sânta Cuminecătura	65—70
Rugăciunile mesei	71—76
Rugăciunile Vecerniei	77—82
Rugăciunile spre somn	83—86
Felurite rugăciuni	87—96
Cântări bisericești: <i>Polieleu, Troparele invierii pe glas 5, Treptele, Cântarea Născătoarei de Dumnezeu, Laudele, Troparele și condacele invierii pe 8 glasuri, Troparele și condacele unor sârbători mari, Irmoasele, Pricesnele, Catavasiile Buncivestiri</i>	97—144
Cântece de stea și colindă	145—160

Cel mai potrivit prezent de Crăciun

Cel mai potrivit prezent de Crăciun

Pretul { Cartea broșată 50 fl., legată, 60 sau 80 fl.,
tipărită pe hârtie foarte fină, broșată : 1 cor., legată : 3—20 cor.

Mersul Trenurilor

Valabil dela 1 Octomvrie 1904

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.) — Orșova

Stanga

Dreapta

P. I—III.	P. I—III.	A. I—II.	M. I—III.	P. I—III.	Or. Ex. I.	Stațiunile	Or. Ex. I.	P. I—III.	M. I—III.	P. I—III.	A. I—III.	P. I—II.
815 150	850 531	230 802	.	650 520	1130 433	p. Budapesta s. s. Timișoara-Josefin p.	1250 803	715 945	.	.	125 754	740 153
210 346	615 823	815 924	.	734 901	443 545	p. Timișoara-Josefin s. s. Logoj p.	753 643	743 615	.	705 507	733 620	112 1131
843 740	.	.	.	202 125	Joia și Duminea	s. Buziaș-Băi p. p. M. Ilie p.	Mercuria și Duminea	150	.	.	310* 1252	639 720 744 202
402 511 711 735 800 828	831 s. 941	929 1015	.	918 1023 1221 1247 110 188	547 625	p. Logoj s. p. Caransebeș s. p. Domașnia-Cornia s. p. Iablanța s. p. Băile-Erculane s. s. Orșova p.	644 602	611 518 333 302 233 156	.	502 p. 400	609 521 414 349 327 258	1123 1024 844 810 733 655

* Dela Margina

Budapesta gara de vest (ny. p. u.) — Timișoara-Josefin — Baziaș

M. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	Stațiunile	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	M. I—III.
.	830 531	230 802	650 520	1010	815 148	p. Budapesta g. de vest s. s. Timișoara-Josefin p.	125 754	710 930	740 153	715 945	715 945	125 731
830 843	846 858	605 617	1000 1012	215 227	826 838	p. Timișoara-Josefin s. s. Chișoda p.	657 645	917 905	130 118	805 753	725 712	715 702
s. 1030	s. 1021	.	520	.	552	p. Buziaș-Băi s.	1030	.	.	1025	p. 552	p. 520
.	.	618 645	1013 1040	228 255	838 904	p. Chișoda s. s. Jebel p.	644 616	904 837	117 1249	751 724	.	.
.	.	930	.	453 1015	Banioc: 1010	s. Boca p. p. Boca s.	518 930	Ciacova	1015 453	520	.	.
.	.	650 701	1044 1056	300 312	905 917	p. Jebel s. s. Voitec p.	614 602	834 823	1242 1230	716 704	.	.
.	.	810 950 340 508	.	404 618 951 1127	1015 1155 410 602	s. Gataia p. s. N.-Bocșa p. p. N.-Bocșa s. p. Gataia s.	508 340 950 810	.	1127 951 618 404	602 410 1155 1015	.	.
.	.	707 808	1101 1217	317 433	921 1021	p. Voitec s. s. Vêrșet p.	555 451	820 716	1222 1118	656 556	.	.
.	.	1250 1200 341 330	.	123 952	.	s. Timiș-Cubin p. s. Panciova p. p. Panciova s. p. Timiș-Cubin s.	.	330 341 1220 1250	.	140 200 952 1023	.	.
.	.	818 845	1232 103	443 514	1029 1053	p. Vêrșet s. s. Jansenova p.	443 414	706 637	1113 1044	548 515	.	.
.	.	1120 256	.	722 1042	1255	s. Oravița p. s. Anina s. p. Anina p. p. Oravița s.	225	.	820 444	315 1055 1046 722	.	.
.	.	851 925	110 150	.	1058 1135	p. Jansenova s. s. Baziaș p.	406 328	630 550	1036 959	505 430	.	.

Observări: Oarele, ce stau de a stanga stațiunilor, să se citească de sus în jos; iar cele ce stau de a dreapta de jos în sus. Timpul dela 6 oare dimineața până la 5 oare 59 minute sara este însemnat cu sublinierea minutelor. Or. Ex. = Trenul Orient-Expres. A. = Tren Accelerat, P. = Tren de persoane, M. = Tren mestecat. În rubrica stațiunilor: s. = sosesc și p. = pleacă.